

We are expecting these two Countries to become part of our Union, and this will change the map of the Balkans

By Mr. George PAPANDREOU

President P.A.S.O.K.

«We are expecting these two important Countries Bulgaria and Romania, to become part of our Union, and certainly this will change the map of the Balkans. It will change the economic map, the political map, the social and cultural map, creating new possibilities, new horizons, for investment but also for new and warm relationships between our three countries. It will also be a very symbolic move for the rest of the Balkans, a very important moment, where we are saying, as a European Union, this part of the world does have a future in our European family».

«So I would like to develop four points in my speech today, first of all talk a bit about the wider environment of security as a precondition, if you like, for the necessary environment for investment and for development of our economies. Secondly, the true importance, the political importance and economic importance of enlargement of the European Union, in order to create this stable and

Η ένταξη της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ε.Ε. θα αλλάξει άρδην το χάρτη της Βαλκανικής

Του κ. Γεωργίου ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Προέδρου του Π.Α.Σ.Ο.Κ.

«Αναμένουμε οι δύο σημαντικές αυτές Χώρες, η Βουλγαρία και η Ρουμανία, να γίνουν μέλη της Ένωσής μας και σίγουρα αυτό θα αλλάξει άρδην τον χάρτη της Βαλκανικής, θα αλλάξει τον οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό και πολιτιστικό χάρτη της Βαλκανικής, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες, ανοίγοντας νέους ορίζοντες για επενδύσεις, αλλά και για νέες και θερμότερες σχέσεις μεταξύ των τριών Χωρών. Θα είναι επίσης και μία πάρα πολύ σημαντική κίνηση για το υπόλοιπο των Βαλκανικών Κρατών. Μία πολύ σημαντική στιγμή όπου εμείς λέμε ως Ευρωπαϊκή Ένωση αυτό το μέρος του κόσμου, αυτό το μέρος του πλανήτη έχει μέλλον στην ευρωπαϊκή μας οικογένεια».

«Θα ήθελα να αναπτύξω τέσσερις θεματικές στην ομιλία μου σήμερα. Κατ' αρχήν θα ήθελα να μιλήσω περί του ευρύτερου περιβάλλοντος της ασφάλειας ως προϋπόθεσης για την δημιουργία του απαραίτητου θετικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και για την ανάπτυξη των οικονομιών μας. Στη συνέχεια θα ήθελα να θίξω την πολύ μεγάλη πολιτική σημασία και οικονομική σημασία όμως, που αναδύεται από τη διεύρυνση αυτή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να δημιουργηθεί αυτό το σταθερό, ασφαλές και ειρηνικό περιβάλλον, που θα ε-

peaceful environment, which will allow investments and will certainly become a calling card, if you like, or a drawing card for further investments in the region. Thirdly, I would like to say a few words about the role Greece has played and I believe should play, both concerning the enlargement process but also concerning the development of further economic investment and activity in the Balkans. Finally, I will say a few words, not to talk only about the wider political environment of security or of a sense of security that is necessary, but also the sense of security our citizens need in a globalising world, where we need to have the possibility of major changes but that these major changes and this outgoing, if you like, or looking outwards view of our companies, of our economies, of our societies, needs to go hand in hand with a sense of stability and security that our citizens, our workers, and particularly also the small and medium-sized companies should have. And this is where our role as governments should be important».

«Today, just some weeks ago, again I undertook an initiative for shaping a new national strategy of Greece vis-à-vis our neighbouring country, Turkey, having the feeling that a dynamic that was launched some years ago was lost. And of course I have been extremely critical of the current Government, on account of this deficit, of this deficiency. Of course, I believe that the first responsibility lies on the back of Turkey itself. But this of course does not mean that Greece should not undertake the necessary initiatives, with a strategy that would fully validate and protect our rights, that would show to Turkey the necessary

πιτρέψει την άνθηση των επενδύσεων, ώστε να είναι ο άσος, η κύρια ελκτική δύναμη για περαιτέρω επενδύσεις. Τρίτον, θα ήθελα να αναπτύξω λίγα πράγματα σε ό,τι αφορά το ρόλο που ανέπτυξε και που θα πρέπει περαιτέρω να αναπτύξει η Ελλάδα σε ό,τι αφορά και τη διαδικασία διεύρυνσης, αλλά και την ανάπτυξη περαιτέρω οικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων στα Βαλκάνια. Τέλος, θα πω λίγα λόγια θέτοντας όχι μόνο το ευρύτερο περιβάλλον ασφάλειας, την έννοια δηλαδή της ασφάλειας που είναι απαραίτητη, αλλά και μία αίσθηση ασφαλείας, που χρειάζονται οι Πολίτες μας σε ένα παγκοσμιοποιημένο κόσμο, όπου πρέπει να έχουμε και την ευκαιρία μεγάλων αλλαγών, αλλά αυτές οι μείζονες αλλαγές και αυτός ο εξωστρεφής χαρακτήρας των εταιρειών μας, των οικονομιών μας και των κοινωνιών μας, πρέπει να συνοδεύεται με μία αίσθηση σταθερότητας και ασφάλειας, που οι πολίτες, οι εργαζόμενοι και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα πρέπει να απολαμβάνουν. Εκεί ακριβώς είναι πολύ σημαντικός ο ρόλος μας ως κυβερνώντες».

«Πριν από λίγες εβδομάδες πήρα πρωτοβουλία και πάλι για τη διαμόρφωση μίας νέας εθνικής στρατηγικής για την Ελλάδα, σε σχέση με την γείτονά μας την Τουρκία, έχοντας την αίσθηση, ότι μία δυναμική που είχε αναπτυχθεί προ ολίγων ετών, έχει χαθεί και βεβαίως έχω κάνει και έντονη κριτική προς την σημερινή Κυβέρνηση για αυτό το έλλειμμα. Βεβαίως, πρώτα η ευθύνη θεωρώ ότι πρέπει να είναι ήδη στις πλάτες της Τουρκίας. Αυτό δεν σημαίνει, ότι δεν πρέπει και η Ελλάδα να πάρει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες. Μία νέα στρατηγική, που θα κατοχυρώνει πλήρως τα κυριαρχικά μας δικαιώματα, τα συμφέροντά μας, μία στρατηγική που θα δείξει στην Τουρκία στο δρόμο του απαιτούμενου σεβασμού του Διεθνούς Δικαίου, της αρχής της καλής γειτονίας, των αρχών και των αξιών, τις οποίες πιστεύει και στις οποίες στηρίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση».

respect of international law, of good neighbourhood, of enshrining the values and ideas upon which the European Union is founded».

«Let me point out that Greece is amongst the first-ranking Countries of the world, which unfortunately absorbs 5%, even 10% of its GDP on defence expenditure. All these huge funds could very well be diverted and earmarked for investment for health, for education, for the human capital. Therefore, it would be wonderful if we managed to reach a peace and stability pact with our neighbouring Country, which would let both countries set aside substantial funds for the mutual development of our countries, instead of spending it for defence material».

«The European Union asks, as it does for all candidate Countries, for fighting criminality, corruption, the state of law in the Balkan States, the protection of human rights, the protection of private property; it demands the observation of rules and laws of the free market, fighting trafficking or weapons, dealing with illegal immigration. Unfortunately, these issues are used as arguments against the enlargement by the European Union. I would like to refer to this argument. It is enlargement that will solve these problems. It is enlargement that will address those problems, those illnesses the sooner the better. And therefore, it is for the benefit for the whole of the European Union to proceed with this enlargement».

«It is for the first time that the Balkans will participate in the European developments through three countries in the region. The special geographical impact due to its neighbourhood to the Black Sea, the Ukraine, the Asia, the ores and

«Εδώ θέλω να υπενθυμίσω, ότι η Ελλάδα είναι από τις πρώτες χώρες στον κόσμο δυστυχώς, σε επένδυση σε εξοπλιστικά συστήματα 5% έως και 10% πολλές φορές του ΑΕΠ επενδύεται σε αμυντικές δαπάνες, οι οποίες θα μπορούσαν κάλλιστα να πάνε σε ανάπτυξη, σε επένδυση στην παιδεία, σε επένδυση στον άνθρωπο. Άρα, λοιπόν, πολύ σημαντικό και για το οικονομικό κλίμα να μπορούμε να φτάσουμε σε ένα σύμφωνο ειρήνης και ασφάλειας με τη γείτονα Χώρα, που θα επιτρέψει και τις δύο μας χώρες να βάλουμε σημαντικά ποσά από εκεί που πάνε σε εξοπλισμούς, σε ειρηνικές δράσεις προς την ανάπτυξη των Χωρών μας».

«Σήμερα ζητά η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως ζητά από κάθε υποψήφια Χώρα, την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, την καταπολέμηση της διαφθοράς, τη λειτουργία και την ισχύ του νόμου στις Χώρες των Βαλκανίων, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την προστασία της περιουσίας, κανόνες και ρύθμιση της αγοράς, καταπολέμηση της μαφίας, του λαθρεμπορίου, του εμπορίου λευκής σαρκός και των όπλων και ναρκωτικών, αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης. Δυστυχώς στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυτά τα ζητήματα χρησιμοποιούνται ως επιχειρήματα ενάντια στη διεύρυνση. Εδώ θέλω να το αντιστρέψω αυτό το επιχείρημα. Η διεύρυνση είναι αυτή, που θα λύσει αυτά τα προβλήματα. Είναι η διεύρυνση που θα απαντήσει σε αυτές τις ασθένειες το γρηγορότερο δυνατόν και άρα είναι προς όφελος ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτή η διεύρυνση».

«Πρώτη φορά τα Βαλκάνια θα συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές αποφάσεις και εξελίξεις με τρεις Χώρες στην περιοχή. Το ειδικό στρατηγικό βάρος της περιοχής λόγω της γειτνίασής της με το χώρο της Κασπίας, της Κεντρικής Ασίας, Μαύρης Θάλασσας, χώρου του πετρελαίου, του φυσικού αερίου, θα αναβαθμιστεί τα επόμενα χρόνια. Και αυτή η στρατηγική εξέλιξη επιβάλλει τη ενίσχυση της συνεργασίας, μία πολύ καλή συνεργασία τα

resources of national gas will be further enhanced. And therefore, I must admit there has been an excellent cooperation between Greece and Romania and Bulgaria over the last years, in view of their accession, and it will be further intensified after the integration. I believe that these three countries will be promoted and will be proven as centres of stability but also as a role model for the Balkans and as a hub for the various trans-European channels».

«Therefore, we must work for the development and promotion of the comparative advantages of our region and towards this direction, the PASOK Governments have toiled for the creation of the Burgas-Alexandroupolis natural gas pipeline for the creation of an integrated infrastructure strategy in the Balkans for telecommunications, energy and transport. We also laid the foundation for the Energy Community of Southeastern Europe and we are most glad for the positive evolutions that followed. I must stress, once again, that beyond the integration of these two new countries, all the other, the remaining Balkan Countries must have this perspective. Because we must demonstrate the Balkans as a unified, dynamic market of 65 million people, ready for major development leaps. Sixty-five millions. And if we compute the Turkish citizens, we have double that figure».

«As far as Greece is concerned and our envisaged role, we would like to stress that we will pursue in the same path. I have addressed my criticism to the government, the current government, with regard to its presence and its activity in the Balkan region. I believe there is huge scope for further contributing in the Thessaloniki decisions taken under

τελευταία χρόνια ομολογώ Ελλάδας, Βουλγαρίας και Ρουμανίας, η οποία είμαι σίγουρος θα συνεχιστεί ακόμα πιο εντακτικά. Πιστεύω ότι θα αναδειχθούν οι τρεις αυτές Χώρες ως κέντρο και σταθερότητας, αλλά και ως κέντρο εξευρωπαϊσμού και των υπολοίπων Βαλκανίων, όπως και σε ισχυρό κέντρο μεταφοράς ενεργειακών πόρων προς τη Δυτική Ευρώπη, εφ' όσον διαμορφωθούν οι κατάλληλες υποδομές. Αυτό σημαίνει, ότι πρέπει να εργαστούμε για την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής μας. Και σε αυτή τη βάση οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ έχουν εργαστεί για την δημιουργία του αγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη, την δημιουργία δικτύων μεταφορών και φυσικού αερίου μέσω Τουρκίας και την διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής υποδομών στα Βαλκάνια, τηλεπικοινωνιών, ενέργειας και μεταφορών. Βάλαμε και τις βάσεις για την ενεργειακή κοινότητα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και βεβαίως χαιρόμαστε για τις θετικές εξελίξεις που ακολούθησαν. Τονίζω βεβαίως και πάλι, ότι πέραν της ένταξης των δύο αυτών νέων χωρών και οι υπόλοιπες Χώρες πρέπει να έχουν αυτή την προοπτική, γιατί πρέπει να αναδείξουμε την Βαλκανική ως μία ενιαία δυναμική αγορά 65 εκατομμυρίων που προετοιμάζεται να κάνει μεγάλα αναπτυξιακά άλματα 65 εκατομμύρια και αν βάλουμε και την Τουρκία, ουσιαστικά διπλασιάζουμε αυτόν τον αριθμό των Πολιτών».

«Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα και το ρόλο μας θέλω να τονίσω, ότι εμείς ακριβώς αυτό τον ρόλο της διεύρυνσης θα τον συνεχίσουμε, αλλά βεβαίως έχω κάνει και την κριτική μου και προς την Κυβέρνηση σε ό,τι αφορά τη δραστηριότητα και την ενεργή της παρουσία στην περιοχή των Βαλκανίων, αλλά πιστεύω, ότι έχουμε πολλά περιθώρια για να συμβάλλουμε ακόμα περισσότερο στις αποφάσεις της Θεσσαλονίκης, που είχαμε πάρει επί Ελληνικής Προεδρίας για τα Βαλκάνια και βεβαίως και στην αντιμετώπιση και ευρύτερων προβλημάτων στην ευρύτερη περιοχή».

the Greek presidency and in facing the broader problems in the region».

«I would like to stress the active role of the Socialist International and me, as its President, in these issues of stability and peace. I would also like to stress something else. Even a small country such as Greece has a great margin of participating actively in the international debate as to the great problems of this region. And indeed, I would say that a small Country such as Greece, or Bulgaria or Romania in fact, we have a very specific role to play because we, as small countries, are the first to realise the great turmoil there is worldwide and we realise that there is a need to have some rules of the game, international rules of the game. We want to have an international Community which is going to be safe because it is a Community of the rule of law and it is not the strong one that prevails».

«I would like to conclude by saying a few things about financial relations with our neighbouring Countries and the need to adjust to the new circumstances. We must have a policy for stability in the region and we must also have a framework for our financial adjustment. We want to have radical reforms, we have to be outward looking and we must also safeguard for our citizens, the Greeks, the Europeans. We must make them feel secure. I would like to start by saying that there are many positive elements as regards our financial relations with Bulgaria and Romania. EUR 8.5 billion have been invested by Greece in the Balkan countries. More than 200,000 jobs have been created. Trade transactions with Bulgaria and Greece for last year are USD 2 billion. Greece is the second investor after Austria, USD 1 billion more in Bulgaria. As regards

«Θέλω να τονίσω τον ενεργό ρόλο που αναλαμβάνει η Σοσιαλιστική Διεθνής και εγώ ως Πρόεδρος της σε αυτά τα μεγάλα θέματα ειρήνης και ασφάλειας και που επηρεάζουν τον κόσμο ολόκληρο και ιδιαίτερα την περιοχή. Αλλά να τονίσω και κάτι άλλο. Ακόμα και μία μικρή Χώρα σαν την Ελλάδα έχει πολλά περιθώρια ενεργούς συμμετοχής στη διεθνή συζήτηση για τα μεγάλα προβλήματα του κόσμου και ιδιαίτερα αυτής της περιοχής. Θα έλεγα μάλιστα ότι ίσως και μια χώρα όπως η Ελλάδα μια μικρή χώρα και μιλάμε και για τη Βουλγαρία και για τη Ρουμανία έχουμε έναν ιδιαίτερο ρόλο. Διότι πρώτοι εμείς ως μικρές Χώρες συνειδητοποιούμε την ρευστότητα σε παγκόσμιο επίπεδο και την ανάγκη να μπου κανόνες του παιχνιδιού σε διεθνές επίπεδο. Να υπάρχει μία διεθνής Κοινότητα που θα είναι ασφαλής επειδή υπάρχει η ισχύς του νόμου και όχι ο νόμος του ισχυρού. Γι' αυτό ακριβώς οι Χώρες σαν την Ελλάδα μπορούν να παίξουν ένα ρόλο».

Θέλω όμως να κλείσω μιλώντας για τις οικονομικές σχέσεις τις οποίες αναπτύσσουμε με τις γείτονες Χώρες και την ανάγκη να προσαρμοστούμε στις νέες συνθήκες. Όπως πρέπει να υπάρχει μία πολιτική ασφάλειας ευρύτερης στην περιοχή, έτσι πρέπει να δούμε και την οικονομική προσαρμογή μας μέσα από ένα πλαίσιο, που και θα μας επιτρέψει να κάνουμε αλλαγές ειδικές, να είμαστε εξωστρεφείς, αλλά και θα διασφαλίσει για τον Πολίτη μας τον Έλληνα, τον Ευρωπαίο, το αίσθημα της ασφάλειας. Ξεκινώ λέγοντας, ότι υπάρχουν πολύ θετικά στοιχεία για τις οικονομικές μας σχέσεις με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Η Ελλάδα έχει επενδύσει 8,5 δισεκ. ευρώ στις Βαλκανικές Χώρες και έχει δημιουργήσει πάνω από 200.000 θέσεις εργασίας. Το διμερές εμπόριο αναπτύσσεται ραγδαία, οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ Βουλγαρίας και Ελλάδας για τη χρονιά που πέρασε φτάνουν τα 2 δισεκ. δολάρια. Η Ελλάδα είναι ο δεύτερος επενδυτής στη Βουλγαρία μετά την Αυστρία με ύψος επενδύσεων που υ-

Romania we have more than 1 billion trade volume and investment 2 billion. Greece is the third foreign investor in Romania.

We are active in various fields of activities: banks, telecommunication, foodstuffs, construction, energy products. Therefore we see that our bilateral relationships are steadily increasing and they are going to take on a new dynamic after the accession of these two countries in the European Union. The very positive results and perspectives of course also have some risks and we have to deal with these risks».

«There are radical changes in the international economy, production, trade and capital; everything moves around rapidly, and the distribution of wealth is changing, and the jobs distribution is also changing. We build up comparative advantages but these advantages are lost overnight. So there is high insecurity, high unemployment in some sectors or regions, and everything is happening quite fast. In Bilbao and Liverpool some years ago, and now in Northern Greece, we are faced with similar phenomena. And at the centre we have the European citizens, the European workers, the Greek workers, the workers in Bulgaria and Romania».

«Now, the question is the following, and now we'll have some ideological differences as to answering this question: Are we going to be more competitive by decreasing the sense of security felt by our citizens by reducing wages, by deregulating working conditions? Are these the only tools or the basic tools with which to deal with competitiveness? Personally I don't think that these are the right tools to be used because ideologically I am against such a rationale, but I also

περβαίνει το 1 δισεκ. δολάρια. Με την Ρουμανία ο όγκος του διμερούς εμπορίου έχει σήμερα ξεπεράσει το 1 δισεκ. και οι επενδύσεις τα 2 δισεκ. Η Ελλάδα είναι ο τρίτος μεγαλύτερος ξένος επενδυτής στη Ρουμανία. Δραστηριοποιείται σε ένα μεγάλος εύρος τομέων: Τράπεζες, τηλεπικοινωνίες, τρόφιμα, κατασκευές, προϊόντα ενέργειας».

«Βλέπουμε, λοιπόν, πως οι διμερείς μας οικονομικές σχέσεις αναπτύσσονται συνεχώς και θα αποκτήσουν μία άλλη και νέα δυναμική με την ένταξη των δύο αυτών χωρών στην Ένωση. Οι εξαιρετικά θετικές επιδόσεις και προοπτικές βεβαίως εγκυμονούν και κάποιους κινδύνους, που πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Έχουμε ριζικές και ραγδαίες αλλαγές στην παγκόσμια οικονομία: παραγωγή, εμπόριο, κεφάλαιο μετακινούνται με πολύ μεγάλη ευκολία, αλλάζοντας την κατανομή του πλούτου αλλά και των θέσεων εργασίας».

«Συγκριτικά πλεονεκτήματα χτίζονται, αλλά και την επόμενη ημέρα μπορεί να χαθούν. Έτσι, λοιπόν, δημιουργείται μία αβεβαιότητα, υψηλή ανεργία σε συγκεκριμένους κλάδους ή περιοχές μέσα σε ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Όπως στο Μπιλμπάο ή στο Λίβερπουλ πριν μερικά χρόνια, έτσι και σε περιοχές στην Ελλάδα, όπως στη βόρεια Ελλάδα, έχουμε κι εμείς παρόμοια φαινόμενα. Στη μέση είναι ο Ευρωπαίος Πολίτης, ο Ευρωπαίος Εργαζόμενος, ο Έλληνας Εργαζόμενος, ο Εργαζόμενος στη Ρουμανία και στην Βουλγαρία».

«Το ερώτημα που τίθεται είναι εάν θα γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί μειώνοντας την ασφάλεια, που αισθάνεται ο κάθε Πολίτης μας, μειώνοντας τους μισθούς, μειώνοντας ή απελευθερώνοντας μόνο και μόνο τις εργασιακές σχέσεις, εάν αυτά θα είναι τα μόνα εργαλεία ή θα είναι τα βασικά εργαλεία με τα οποία εμείς θα αντιμετωπίσουμε την ανταγωνιστικότητα. Προσωπικά δε θεωρώ, ότι αυτά είναι τα σωστά εργαλεία, και διότι αν θέλετε από ιδεολογικής αρχής είμαι πολιτικά αντίθετος σε μία τέτοια λογική, αλλά

think that in practice we will not be able to become competitive. I don't want us to be competitive vis-à-vis Bulgaria and Romania because we are going to have lower wages than the people in Romania and Bulgaria, and this is something we cannot do anyway. So we have to be complementary. We have to invest in a new rationale, development rationale, we have to take advantage of our edges: tourism, alternative energy resources, alternative forms of agricultural products or other types of services, telecommunications, innovation. These are going to be the comparative edges for Greece. At the same time we have to invest not only as Greece, or Romania, or Bulgaria, as member states. Europe at large has to invest in education and innovation, because our competition is not among ourselves. Our competition is a competition between Europe and the international economy».

«Now we are experiencing these developments in our small microcosm through enlargement. We must build up a new social consensus in our societies. There must be mutual obligations and PASOK, our party, is ready for these challenges. We are ready to deal with these challenges when we get the mandate from our Citizens in the next elections. We want to strengthen our Citizens through education and participation. We want to encourage a dialogue, critical thinking, creativity, consensus and deliberation. We want to rally society around us and to make society our ally, our ally in the future, for the decisions of this future in order to turn the Balkans into a region of peace, stability and social justice».

και διότι θεωρώ, ότι πρακτικά δε θα μπορέσουμε να είμαστε ανταγωνιστικοί. Δεν περιμένουμε να είμαστε ανταγωνιστικοί με την Βουλγαρία ή τη Ρουμανία επειδή θα έχουμε φθηνότερους μισθούς από τους εργαζομένους στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία. Και δε μπορούμε να το κάνουμε αυτό. Άρα πρέπει να βρούμε τρόπο να είμαστε συμπληρωματικοί. Να επενδύσουμε σε μία νέα αναπτυξιακή λογική, αξιοποιώντας τα δικά μας συγκριτικά πλεονεκτήματα, είτε είναι στον τουρισμό, είτε είναι στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας, είτε είναι στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών αγροτικών προϊόντων, είτε είναι σε άλλες υπηρεσίες, είτε είναι στις επικοινωνίες, τηλεπικοινωνίες, στην καινοτομία. Αυτά θα είναι τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που η Ελλάδα θα έχει. Αλλά και παράλληλα πρέπει να επενδύσουμε όχι μόνο ως Ελλάδα ή ως Βουλγαρία, Ρουμανία ή ως Χώρες μεμονωμένες, αλλά και ως Ευρώπη στον τομέα της Παιδείας και της Καινοτομίας, γιατί βεβαίως ο ανταγωνισμός μας δεν είναι απλά μεταξύ μας, θα έλεγα πολύ περισσότερο είναι ένας ανταγωνισμός μεταξύ Ευρώπης και μίας διεθνούς παγκόσμιας οικονομίας».

«Πρέπει να χτίσουμε μία νέα κοινωνική συμφωνία μέσα στις Κοινωνίες μας με εκατέρωθεν δεσμεύσεις, και το ΠΑΣΟΚ είναι έτοιμο να αντιμετωπίσει αυτές τις μεγάλες προκλήσεις. Είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε αυτές τις προκλήσεις όταν πάρουμε την εντολή από τους Πολίτες μας στις επόμενες εκλογές. Θέλουμε να ενδυναμώσουμε τους Πολίτες μέσα από την εκπαίδευση και τη συμμετοχή, ενθαρρύνοντας τον διάλογο, την κριτική σκέψη, την δημιουργικότητα, την συναίνεση και την διαβούλευση. Θέλουμε να συνεγείρουμε την Κοινωνία και να την κάνουμε σύμμαχό μας. Σύμμαχο και συμμετοχο στις μεγάλες αποφάσεις, που έχουμε μπροστά μας για να μετατρέψουμε τα Βαλκάνια σε μία ευρύτερη γεωγραφική περιοχή ειρήνης, ευημερίας και κοινωνικής δικαιοσύνης».